

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 539/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek v 1. rade [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] v 2. rade [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] a v 3. rade [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpených Vojčík & Partners, s.r.o., Rázusova 13, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/239/2022 z 12. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať im primerané finančné zadosťučinenie 11 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Podaním zo 17. septembra 2025 sťažovateľky súčasne ústavnému súdu navrhujú, aby v zmysle § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3Co/148/2021 z 12. mája 2022.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že Okresný súd Košice-okolie (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 16C/10/2014-334 z 24. júna 2021 zamietol žalobu sťažovateľiek

o určenie, že tam bližšie špecifikované nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých pôvodných žalobcoch [REDACTED] a [REDACTED] (I. výrok), vyhovel žalobe a určil, že tam bližšie špecifikované nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva sťažovateľky v 1. rade v podiele 1/16, sťažovateľky v 2. rade v podiele 1/16 a sťažovateľky v 3. rade v podiele 1/8 k celku (II. a III. výrok), a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania (IV. výrok).

3. Na základe odvolania žalovaných v 1. a 2. rade krajský súd rozsudkom sp. zn. 3Co/148/2021 z 12. mája 2022 zmenil rozsudok okresného súdu v jeho vyhovujúcich (II. a III.) výrokoch tak, že žalobu sťažovateľiek v tejto časti zamietol a žalovaným priznal proti sťažovateľkám nárok na náhradu trov konania. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce v dostatočnej miere ustálil skutkový stav vecí, avšak otázku možného vydržania sporných nehnuteľností či podielov k nim nesprávne právne vyriešil. Sťažovateľky v predmetnej veci nepreukázali, aby oni či ich právni predchodcovia so zreteľom na všetky okolnosti boli dobromyseľní, predovšetkým nepreukázali riadny vstup do držby celých nehnuteľností. Samotné dlhodobé užívanie nehnuteľností ani ich nerušené užívanie pre dobromyseľnosť podľa odvolacieho súdu nepostačujú.

4. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľky podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľiek odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) CSP a žalovaným priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5.1. V súvislosti s namietanou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá mala podľa sťažovateľiek spočívať v absencii riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd dospel k záveru, že odvolacie rozhodnutie je náležité a dostatočné odôvodnené a spĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Argumentáciu odvolacieho súdu považoval za koherentnú a jeho rozhodnutie za konzistentné, logické a presvedčivé, premisy a závery v ňom zvolené za prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Vo vzťahu k námietke sťažovateľiek týkajúcej sa nedostatku odôvodnenia v právnom posúdení veci dovolací súd uviedol, že hoci krajský súd právnu normu v dôvodoch rozhodnutia neodcitoval, pri zohľadnení existencie už právoplatného zamietajúceho (prvého) výroku prvoinštančného rozsudku, ktorý sa týkal vydržania nehnuteľností právnymi predchodcami pôvodného žalobcu a sťažovateľky v 3. rade a dôvodov smerujúcich k takémuto záveru, pričom zároveň dovolací súd podal výklad relevantnej právnej normy (upravujúcej pojem oprávnenej držby vymedzenej v § 130 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka) a uviedol skutkové zistenia odôvodňujúce jej použitie, bola aplikácia dotknutej právnej normy zrejmá z odôvodnenia rozhodnutia. Podľa najvyššieho súdu preto nedošlo k naplneniu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

5.2. Pokiaľ ide o namietané nesprávne právne posúdenie vecí podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, najvyšší súd uviedol, že sťažovateľky namietali nesprávne právne posúdenie dobromyseľnosti vydržania. Tvrdili, že dovolací súd nesprávne vylúčil aplikáciu § 130 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka, keď súčasne tvrdil, že boli pochybnosti o ich dobromyseľnosti pri vstupe do držby sporných nehnuteľností, avšak zákon neaplikoval v prospech sťažovateľiek. Dovolací súd zdôraznil, že z rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že držba sťažovateľiek sa neopierala o objektívne prijateľnú dobrú vieru o tom, že sú vlastníčkami sporných nehnuteľností. Na základe uvedeného dovolací súd konštatoval, že predostretá dovolacia otázka nebola pre rozhodnutie sporu rozhodujúca. Zodpovedanie tejto otázky dovolacím súdom by nevedlo

k zrušeniu alebo zmene rozhodnutia krajského súdu, keďže na nej krajský súd nezaložil svoje rozhodnutie.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

6. Sťažovateľky v ústavnej sťažnosti nasmerovanej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu po rekapitulácii skutkového stavu namietajú, že napriek ich rozsiahlej argumentácii o nedostatočnom odôvodnení a arbitrárnosti odvolacieho rozsudku najvyšší súd ich dovolanie v časti namietaného porušenia práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP vyhodnotil ako neprípustné a ako také ho odmietol. Tvrdia, že najvyšší súd bez náležitého odôvodnenia uviedol, že odvolací súd prezentoval dôvody, ktoré prvoinštančný súd viedli k čiastočnému vyhovneniu žalobe, no s takýmito dôvodmi nesúhlasil, pretože nebola preukázaná dobromyseľnosť nadobúdateľov pri vstupe do držby sporných nehnuteľností. Podľa ich názoru sa odvolací súd nemohol podľa platnej procesnoprávnej úpravy v odôvodnení rozsudku obmedziť len na stručné skonštatovanie skutkových zistení a strohé právne posúdenie veci, pretože sa nestotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu, ale pristúpil k jeho zmene. Odvolací súd pritom nevymedzil, či súd prvej inštancie použil iný právny predpis, než ktorý mal, alebo použil správny právny predpis, ktorý však nesprávne interpretoval. Sťažovateľky preto vyjadrujú nesúhlas s názorom dovolacieho súdu, že rozsudok odvolacieho súdu je dostatočne odôvodnený. Súčasne dovolaciemu súdu vytykajú jeho záver, že vadu zmätočnosti nespôsobuje ani skutočnosť, že odvolací súd explicitne v rozsudku necitoval príslušnú právnu normu a sťažovateľkám by mala byť jej aplikácia zrejmá z jeho odôvodnenia.

7. Porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie sťažovateľky vidia taktiež v odmietnutí ich dovolania aj v časti, ktorou namietali nesprávne právne posúdenie veci. V podanom dovolaní argumentovali, že odvolací súd mal aplikovať ustanovenie o vyvrátiteľnej právnej domnienke v § 130 ods. 1 vety druhej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa v pochybnostiach predpokladá, že držba je oprávnená. Nesúhlasia s tvrdením najvyššieho súdu, že ich predstretá dovolacia otázka nebola pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúca. Možno bez pochybností konštatovať, že práve dobromyseľnosť držby sťažovateľiek bola zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci, ktorej podľa sťažovateľiek nesprávne vyriešenie zasiahlo nielen do ich základného práva na súdnu ochranu, ale aj do ich základného práva vlastníť majetok. V tejto súvislosti poukazujú na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 468/2022 z 24. novembra 2022, pričom tvrdia, že najvyšší súd a odvolací súd sa odklonili od ústavne konformného výkladu dobromyseľnosti držby, a teda rozhodovacej činnosti ústavného súdu, pričom tento svoj odklon relevantným spôsobom neodôvodnili.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo ako neprípustné odmietnuté dovolanie sťažovateľiek.

9. Ústavný súd síce stabilne judikuje, že plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy (I. ÚS 17/01). Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je vyňaté z rámca ústavnoprávnych princípov, preto ústavný súd musí dbať na to, aby boli dodržané záruky spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby interpretácia prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov nebola svojvoľná ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sa s prihliadnutím na svoje postavenie ochrancu ústavnosti zameril na posúdenie, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľiek spĺňa atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia, pričom po dôkladnom oboznámení sa s jeho dôvodmi pochybenie ústavnoprávnej intenzity v posudzovanej veci neidentifikoval.

11. Sťažnostné námietky (v zásade identické s tými dovolacími) prezentované v ústavnej sťažnosti možno rozdeliť do dvoch okruhov. Prvý z nich atakuje záver dovolacieho súdu o náležitom a presvedčivom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, a teda záver o neexistencii vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Ten druhý sa zameriava na nesúhlas s posúdením otázky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a konštatovaním dovolacieho súdu, že na sťažovateľkami naformulovanej dovolacej otázke nebolo založené rozhodnutie krajského súdu, preto je jej zodpovedanie bez významu.

12. Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v tvrdení absencie riadneho odôvodnenia odvolacieho súdu odkázal na jeho konkrétne body a konštatoval, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, avšak dospel k inému právnomu názoru, pokiaľ ide o dobromyseľnosť sťažovateľiek, resp. ich právnych predchodcov pri vstupe do držby sporných nehnuteľností z dôvodov, ktoré v odôvodnení svojho rozsudku adekvátne vysvetlil (bod 16.1. napadnutého uznesenia). Ústavný súd sa v súvislosti s predstretou sťažnostnou argumentáciou oboznámil taktiež s rozsudkom odvolacieho súdu, pričom dospel k identickému záveru ako najvyšší súd, že kvalita jeho odôvodnenia vyhovuje ústavnoprávnym požiadavkám. Krajský súd v nadväznosti na závery svojho predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia z 18. novembra 2020 náležite objasnil, z akých dôvodov je nesprávny a zmätočný právny názor okresného súdu týkajúci sa splnenia predpokladov na nadobudnutie vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam vydržaním pôvodným žalobcom [REDACTED] a sťažovateľkou v 3. rade (body 18 až 21 rozsudku krajského súdu). Ak preto najvyšší súd uzavrel, že vada zmätočnosti nebola sťažovateľkami namietaná opodstatnene, ústavný súd nemá k tomuto záveru žiadne výhrady a považuje ho za ústavne akceptovateľný. Rovnako je možné za ústavne udržateľné považovať aj konštatovanie dovolacieho súdu, že v posudzovanom prípade ani chýbajúca explicitná citácia právnej normy krajským súdom s ohľadom na existenciu už právoplatného zamietajúceho výroku

prvoinštančného rozhodnutia, ktorý sa týkal vydržania nehnuteľností právnymi predchodcami pôvodného žalobcu a sťažovateľky v 3. rade a dôvodov smerujúcich k takémuto záveru, nespôsobuje sťažovateľkami tvrdenú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

13. Súčasne ústavný súd hodnotí ako ústavne konformnú aj konštatáciu najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže na sťažovateľkami sformulovanej dovolacej otázke odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie. Sťažovateľky namietali, že krajský súd napriek tvrdeniu o existencii pochybností o dobromyseľnosti pri vstupe do držby sporných nehnuteľností nedôvodne neaplikoval § 130 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Zákon teda neaplikoval v prospech sťažovateľiek. Dovolací súd v tejto súvislosti akcentoval, že krajský súd pristúpil k zmene rozsudku okresného súdu a zamietnutiu žaloby v jeho vyhovujúcich výrokoch z dôvodu absencie dobromyseľnosti vydržania vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Z rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne vyplývalo, že držba sťažovateľiek nebola založená na objektívne prijateľnej dobrej viere o tom, že sú vlastníčkami nehnuteľností (bod 23 napadnutého uznesenia). Uvedené pritom korešponduje so závermi odvolacieho súdu prijatými v tomto smere (bod 21 rozsudku odvolacieho súdu). Rovnako je potrebné poznamenať, že sťažovateľky v ústavnej sťažnosti v podstate iba vyjadrujú nespokojnosť s predmetným záverom najvyššieho súdu, preto ani ich prezentovaná sťažnostná argumentácia nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd tak nezistil žiaden zásah do práv sťažovateľiek, ktorý by bolo možné z ústavného hľadiska označiť za neospravedliteľný.

14. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že nevidí relevantný dôvod na svoj kasačný zásah do napadnutého uznesenia. Najvyšší súd sa totiž ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami sťažovateľiek, ktorými odôvodňovali existenciu vady zmätočnosti, ako aj nesprávnosť právneho posúdenia veci. Namietané rozhodnutie preto nie je výsledkom takej interpretácie a aplikácie zákona, ktorá by sa od znenia príslušných ustanovení odchyľila natoľko, aby tým došlo k popretiu ich významu a účelu. Skutočnosť, že sťažovateľky sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno základné právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom vo veci.

15. Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol ich ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd dospel aj vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľky namietali porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. V danom prípade nič nesignalizuje ani porušenie tohto práva hmotného charakteru, keďže ústavný súd v posudzovanej veci nevhliadol porušenie práva sťažovateľiek na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru). Ústavnú sťažnosť preto odmietol aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľiek uvedenými v petite ich ústavnej sťažnosti, ako aj ich návrhom na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu predbežnej, resp. dočasnej ochrany totiž vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu